

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою Харківського
соціально-економічного фахового
коледжу

протокол від 30.08. 2023р. № 1

Голова педагогічної ради

ОЛЬГА ГАЛКІНА

ПОЛОЖЕННЯ

про команду психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з
особливими освітніми потребами, що навчаються
у Харківському соціально-економічному фаховому коледжі
за освітньою програмою фахового молодшого бакалавра на основі
базової середньої освіти та одночасно виконують освітню програму
загальної (профільної) середньої освіти

2023 р.

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації діяльності Команди психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (далі - Команда супроводу), які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання у закладі фахової передвищої освіти «Харківський соціально-економічний фаховий коледж» (далі ХСЕФК) та навчаються за освітньою програмою фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти і одночасно виконують освітню програму загальної (профільної) середньої освіти.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- вивчення наявних компетенцій - неперервний, цілісний, комплексний, динамічний процес визначення індивідуальних особливостей здобувача освіти, його потенційних можливостей з метою визначення рівня підтримки в освітньому процесі, подолання освітніх труднощів, які виникають у процесі навчання;
- освітні труднощі — це труднощі у навчанні, які впливають на процес здобуття освіти та рівень результатів навчання осіб відповідного року навчання у відповідному закладі освіти;
- рівень підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти - обсяг тимчасової або постійної підтримки в освітньому процесі здобувачів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх індивідуальних потреб;
- індивідуальна навчальна програма - документ (частина ІПР), який окреслює коло знань, умінь та навичок, що підлягають засвоєнню з кожного окремого навчального предмету у процесі навчання у закладі загальної середньої освіти з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти з особливими освітніми потребами (далі - ООП);
- інклюзивно-ресурсний центр (ІРЦ) - це установа, яка створена з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі, у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та інших навчальних закладах, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти;
- інші терміни вживаються відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інші законодавчі документи.

3. Персональний склад Команди психолого-педагогічного супроводу затверджується наказом директора ХСЕФК.

4. Команда психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти з ООП співпрацює з ІРЦ з питань надання корекційно-розвиваючих послуг та методичного забезпечення її діяльності.

5. У своїй діяльності Команда психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти з ООП керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також цим Положенням.

II. Структура, управління та зміст діяльності Команди психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у Харківському соціально-економічному фаховому коледжі

Порядок створення Команди супроводу та методологія визначення освітніх труднощів

1. Загальне керівництво Командою супроводу здобувачів освіти з ООП покладається на директора або заступника директора з навчально-виховної роботи, який несе відповідальність за виконання покладених на Команду завдань та розподіл функцій між її учасниками.
2. Створення Команди психолого-педагогічного супроводу здійснюється за ініціативою педагогічних працівників (практичного психолога, соціального педагога, лікаря-невропатолога ХСЕФК) та за наявності одного і більше маркерів освітніх труднощів у здобувача освіти з ООП.
3. Вивчення маркерів освітніх труднощів у здобувача освіти з ООП, що реалізується на рівні закладу освіти, проводиться Командою психолого-педагогічного супроводу, яка створюється відповідним наказом керівника закладу.
4. Випадками, які можуть потребувати проведення вивчення, є:
 - випадки, визначені закладом освіти (додаток 1 методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти «Маркери для визначення освітніх труднощів I рівня у ЗЗСО»);
 - випадки особистого звернення батьків (інших законних представників) особи до закладу освіти;
 - випадки особистого звернення осіб віком від 16 до 18 років до закладу освіти.

Склад учасників Команди супроводу

1. Склад Команди супроводу визначається з урахуванням освітніх потреб здобувача освіти з ООП.
2. До складу Команди супроводу особи з ООП входять:
 - **постійні учасники:**
 - Голова комісії (директор ХСЕФК);
 - Члени Комісії:
 - заступник директора ХСЕФК з навчально-виховної роботи;
 - вихователь ХСЕФК;
 - практичний психолог;
 - соціальний педагог;
 - лікар-невропатолог ХСЕФК;
 - голова циклової комісії з підготовки фахового молодшого бакалавра з соціальної роботи;
 - голова циклової комісії з підготовки фахового молодшого бакалавра з обліку і оподаткування;
 - викладач фізичної культури;
 - батьки або законні представники (далі - батьки) здобувача освіти з ООП.

- секретар Комісії.
- **залучені фахівці:**
- медичний працівник закладу освіти;
- спеціалісти системи соціального захисту населення, служби у справах дітей;
- представники органу студентського самоврядування;
- інші.

Принципи діяльності Команди супроводу

1. Основними принципами діяльності Команди супроводу є:
 - повага до індивідуальних особливостей здобувача освіти з ООП;
 - недопущення дискримінації та порушення прав здобувача освіти з ООП;
 - командний підхід, партнерська взаємодія;
 - активна співпраця з батьками здобувача освіти з ООП, залучення їх до освітнього процесу та розробки ІПР;
 - міжвідомча співпраця.
2. Методологія визначення освітніх труднощів встановлює порядок вивчення наявних компетенцій у здобувачів освіти, є обов'язковою для застосування та ґрунтується на дотриманні інтересів здобувача освіти (далі ООП) та наступних принципах:
 - об'єктивності та професіоналізму;
 - конфіденційності та дотримання етичних принципів;
 - індивідуального підходу;
 - партнерської взаємодії з батьками (законними представниками особи).

Завдання Команди супроводу

1. Команда супроводу виконує наступні завдання:
 - збір інформації про особливості розвитку здобувача освіти у ХСЕФК, її інтереси, труднощі, освітні потреби на етапах створення, реалізації та моніторингу виконання ІПР;
 - визначення напрямів психолого-педагогічних та корекційно-розвиваючих послуг, що можуть бути надані в межах закладу освіти на підставі висновку ІРЦ, та забезпечення надання цих послуг;
 - розроблення за необхідності ІПР для кожної особи з ООП та моніторинг її виконання з метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини;
 - надання методичної підтримки педагогічним працівникам закладу освіти з організації інклюзивного навчання;
 - створення належних умов для інтеграції здобувачів освіти з ООП в освітнє середовище;
 - проведення консультативної роботи з батьками осіб з ООП щодо особливостей їх розвитку, навчання та виховання;
 - співпраця психологічної служби з органами охорони здоров'я, соціальної політики, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями;
 - проведення інформаційно-просвітницької роботи у закладі освіти серед педагогічних працівників, батьків і інших здобувачів освіти з метою недопущення

дискримінації та порушення прав людини, формування дружнього та неупередженого ставлення до осіб з ООП.

Організація роботи Команди супроводу

1. Головою засідання Команди супроводу є директор або заступник Директора з навчально-виховної роботи в закладі освіти.
2. Робота Команди супроводу здійснюється в межах основного робочого часу працівників.
3. Однією з організаційних форм діяльності Команди супроводу є засідання її учасників, яке проводиться не менше двох разів протягом навчального року.
4. За потреби скликаються позачергові засідання. Ініціювати позачергове засідання Команди супроводу може будь-хто з її учасників.
5. Рішення засідання Команди супроводу приймаються за результатами колегіального обговорення інформації кожного її учасника відкритим голосуванням (за умови присутності на засіданні не менше 2/3 від загального складу).
6. Результати оцінки на рівні закладу фіксуються у протоколі оцінки розвитку особи з ООП та додаються до особової справи здобувача освіти.
7. Рішення Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою, секретарем та всіма учасниками засідання.
8. Секретар призначається із числа складу постійних учасників Команди супроводу.

Основні функції учасників Команди супроводу

Адміністрація закладу освіти (директор або заступник директора з навчально-виховної роботи):

- формування складу Команди супроводу;
- призначення відповідальної особи щодо координації розроблення ІПР;
- організація роботи Команди супроводу;
- контроль за виконанням висновку ІРЦ;
- залучення фахівців (в тому числі фахівців ІРЦ) для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвивальних послуг особам з ООП;
- контроль за виконанням учасниками Команди супроводу своїх функцій;
- розроблення спільно з іншими учасниками Команди супроводу індивідуального навчального плану особи з ООП (за необхідності);
- залучення батьків здобувача освіти з ООП до розроблення і погодження ІПР;
- оцінка діяльності педагогічних працівників, залучених до реалізації ІПР;
- моніторинг виконання ІПР.

Практичний психолог:

- вивчення та моніторинг психічного розвитку здобувача освіти з ООП;
- психологічний супровід особи з ООП;
- надання корекційно-розвиваючих послуг особі з ООП згідно з ІПР;
- надання рекомендацій, консультацій та методичної допомоги педагогічним працівникам закладу освіти у роботі з особою з ООП;
- консультативна робота з батьками здобувачів освіти з ООП;
- проведення корекційно-розвиваючих занять практичним психологом здійснюється відповідно до чинного законодавства;

- просвітницька робота щодо формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі.

Соціальний педагог:

- соціально-педагогічний патронаж здобувачів освіти з ООП та їх батьків;
- виявлення соціальних проблем, які потребують негайного вирішення, при потребі, направлення до відповідних фахівців з метою надання допомоги;
- вивчення соціальних умов розвитку особи з ООП;
- соціалізація здобувача освіти з ООП, адаптація її у новому колективі;
- інформування особи з ООП та її батьків про залучення дитини до участі в гуртках, секціях з урахуванням її можливостей;
- надання рекомендацій учасникам освітнього процесу щодо шляхів ефективної інтеграції здобувача освіти з ООП у колектив однолітків, формування позитивного мікроклімату у навчальному колективі, подолання особистісних, міжособистісних конфліктів;
- захист прав особи з ООП, за відповідним дорученням представлення її інтересів у відповідних органах та службах.

Батьки здобувача освіти з ООП:

- доведення інформації про дитину (стиль, спосіб навчання, успіхи, труднощі у виконанні домашніх завдань);
- прийняття участі у роботі Команди супроводу, в тому числі залучення до складання ІПР;
- створення умов для навчання (зокрема, забезпечення гаджетами у форматі дистанційного навчання), виховання та розвитку дитини.

Медичний працівник закладу освіти:

- інформування учасників Команди супроводу про стан здоров'я здобувача освіти та її психофізичні особливості;
- за необхідністю, здійснює збір додаткової інформації від батьків, закладу охорони здоров'я щодо стану здоров'я дитини;
- надає необхідну медичну допомогу на рівні медичного пункту навчального закладу.

Організація надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиваючих послуг здобувачеві освіти з особливими освітніми потребами у ХСЕФК

1. Організація надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиваючих послуг здобувачеві освіти з особливими освітніми потребами у ХСЕФК здійснюється на основі висновків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, які проводять комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, забезпечують системний та кваліфікований супровід дитини з особливими освітніми потребами.

2. Відповідно до висновку ІРЦ, результатів психолого-педагогічного вивчення особи здобувача освіти з ООП, Команда супроводу складає (за необхідності) індивідуальну програму розвитку (ІПР) дитини з ООП впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу. ІПР погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти.

3. Команда супроводу переглядає ІПР з метою її коригування та визначення прогресу розвитку дитини у закладі загальної середньої освіти двічі на рік (у разі потреби частіше).

4. За необхідності, у відповідності до особливостей розвитку дитини з ООП, Команда супроводу розробляє індивідуальний навчальний план та індивідуальну навчальну програму у закладі освіти для здобувача середньої освіти з ООП.
5. Команда супроводу визначає способи адаптації (у разі необхідності модифікації) освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку здобувача освіти з ООП.
6. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиваючих послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять та спрямовані на соціалізацію здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, розвиток їхньої самостійності та відповідних компетенцій; розвиток навичок їх саморегуляції та саморозвитку з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності, становлення особистості..
7. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиваючих занять здобувача освіти з ООП.
8. Корекційно-розвиваючі заняття згідно з ІПР проводяться педагогічними працівниками закладу освіти та (або) залученими фахівцями ІРЦ, інших установ/закладів, фізичними особами, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти.
9. У разі виникнення труднощів у реалізації психолого-педагогічних та корекційно-розвиваючих послуг, Команда супроводу звертається до фахівців ІРЦ щодо надання методичної допомоги